

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

[Tractatus de attributis, de visione beatifica, de scientia Dei ac de ejus
voluntate et providentia]

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. IV. Corollarium præcedentis Doctrinæ

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77132)

terminet voluntatem humanam, sed potius ab A
ea determinetur, quantum ad speciem actus, prius natura cognosci debet à Deo futura determinatio voluntatis humanæ ad speciem actus, quam cognoscatur tale decretum, ut determinatè influens in ejus actus. Ergo repugnat quòd Deus in tali decreto cognoscat futuram determinationem voluntatis nostræ, subindeq; actus nostros liberos, ut certò & infallibiliter futuros.

161 Confirmatur: In causa indifferenti ut indifferens est, non potest cognosci determinatus effectus, ut supra contra Molinam arguebamus: Ergo neque in decreto indifferenti actus nostri liberi, ut determinatè & infallibiliter futuri, à Deo predicti possunt: cum tale decretum non habeat infallibilem nexum cum aliquo actu determinato nostræ voluntatis, sed possit indifferenter cum ejus assensu vel dissensu componi. Quod ut magis declaratur, & manifestè conset solum decretum prædeterminans, quod in Deo admittunt Thomistæ, posse illi deservire ut medium in quo futura contingentia & libera certò cognoscat; recolendum est id quod supra observavimus, nimirum, quòd ut aliquid habeat rationem medii ducentis in cognitionem alterius, dux requiruntur conditiones, nempe quòd habeat infallibilem cum eo connexionem, & illud prioritate saltè naturæ & causalitatis antecedat, illas verò conditiones soli decreto prædeterminanti convenire, manifestum est; nam decreto indifferenti utraq; conditio deest, cum illud non causet, sed expectet determinationem voluntatis humanæ, ut determinatè in ejus actus influat, & possit indifferenter cum ejus consensu & dissensu componi. Decretis autem supponentibus prævisionem nostri consensûs per scientiã mediã, quæ à Recentioribus, benigna & temperata appellatur, deficit saltem secunda conditio; cum enim supponant prævisionem futuri consensûs & determinationis voluntatis humanæ, illam non causant, nec per consequens prioritate naturæ & causalitatis antecedunt. Decreto verò prædeterminanti utraq; conditio competit, cum enim efficiat liberam nostræ voluntatis determinationem, & efficaciter applicet voluntatem ad operandum, cum actibus ejus liberis habeat infallibilem & insolubilem nexum, eoq; prioritate naturæ antecedat; à qua prioritate, prædeterminans à Thomistis appellatur, id est causans liberam nostræ voluntatis determinationem.

§. IV.

Corollarium præcedentis doctrinæ.

161 Ex dictis inferes, Deum certò cognoscere futura contingentia & libera, in causis secundis, aut in libero arbitrio creato, ut stant sub physica prædeterminatione, quã illud physicè moveret, & applicat ad suos actus liberos, infallibiliter simul & liberè eliciendos.

Hoc corollarium evidenter sequitur ex principiis jam statutis: Cum enim physica prædeterminatio sit vis quædam intentionalis, derivata à divino decreto, ejusque veluti causalitas, & instrumentum; est de se efficax, & habet connexionem infallibilem cum nostris actibus liberis, sicut & divinum decretum: quare si in illo tanquã in medio, Deus potest futura contingentia & libera, certò præcise, etiam in causis secundis, naturalibus, vel liberis, ut à Deo prædeterminatis, eodem modo poterit illa certò cognoscere.

Tom. I.

Dices D. Thomas hic art. 13. & pluribus aliis in locis, docet futura contingentia non posse certò cognosci in suis causis, ex quò infert, Deum ut certò illa cognoscat, ea debere cognoscere in seipsis, quatenus coexistunt æternitati: Ergo doctrina corollarii apertè contradicit S. Doctori.

163 Respondeo primò, duas distingui à S. Doctore futura cognoscendi rationes: unam singularem per existentiam futurorum in æternitate: alteram communem nobis cum Deo, nempe ex causarum dispositione; quã ratione Astrologus cognoscit ex inspektione cœli Eclipsim Solis, mutationem temporum, sicut Medicus morborum progressus. Hæc itaque ratio cognoscendi futura in causis, si spectetur ut est nobis cum Deo communis, non est infallibilis, nisi ut loquuntur Logici, *permissive*, quã divina est, & supponens divini decreti determinationem. Unde

Respondeo secundò, quòd quando D. Thomas negat futura contingentia posse certò cognosci in suis causis, loquitur de causis secundis, nudè sumptis, & indeterminatis ad agendum; non autem de illis, prout subsunt divinæ motioni, & prædeterminationi: nam quòd in talibus causis certò cognoscat futura, expressè docet 7. contra Gent. cap. 67. ratione 3. & quæst. 12. de verit. art. 10. Itaq; in causis determinatis à causa prima, & in ipsa causa prima, immutabili modo determinata & determinante; futurorum contingentium & liberorum certa & infallibilis cognitio haberi potest, non autem in causis proximis indeterminatis, ut supra contra Molinam ostendimus.

Art. 2. §. 4.

§. V.

Solvitur argumentum ex autoritate D. Thomæ desumptum.

164 Objiciunt in primis Adversarii: Quotiescumque D. Thomas agit de scientia Dei respectu futurorum contingentium, recurrit ad illorum præsentiam in æternitate, ut demonstrat illa certò à Deo cognosci: sicut videri potest in 1. dist. 38. quæst. 1. art. 5. & aliis in locis infra referendis: Ergo non existimat Deum ea præcise in suo decreto efficaci, & absoluto. Consequentia probatur, si enim Deus ea cognosceret in suo decreto, superfluum esset & vanum recurrere ad illorum præsentiam in æternitate, ad reddendam rationem certitudinis divinæ præscientiæ; cum eã semotà, Deus in suo decreto eã certò præciseret: ut enim antea dicebamus, in causa infallibili & immutabili, potest certò, & infallibiliter cognosci effectus.

165 Confirmatur: D. Thomas loco jam citato, hoc statuit discrimen inter effectus necessarios, & contingentes, seu liberos, quòd primi possunt certò cognosci in suis causis, non autè secundi: At hoc discrimen nullū esset, si præscientia Dei respectu futurorum sit innixa decreto, & in eo fundata: Ergo tali medio non innititur. Minor probatur: Velenim D. Thomas separaret tale decretum à determinatione causarum secundarum, vel non? Si primum, sequeretur quòd effectus saltem naturales & necessarii, quales sunt illuminatio Solis, calcafacti ignis &c. possent à Deo certò cognosci ut futuri, in causis secundis, independenter à decreto prædeterminante, quòd repugnat doctrinæ Thomistarum, qui prædeterminationem physicam, non solum in causis liberis, &